

**Základní škola a Mateřská škola při Fakultní nemocnici,
Hradec Králové, Sokolská 581**

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

ŠKOLNÍ KURIKULUM PODPORY ZDRAVÍ

„Školka v postýlce aneb chceme být zdraví“

platnost od 1. 9. 2015 do 31. 8. 2018

Čj.: 1077/2012

Vypracovala: Mgr. Eva Bubáková

Obsah:

1. Představení školy - <i>obecná charakteristika školy</i>	4
1.1. Základní údaje o škole - <i>identifikační údaje o mateřské škole</i>	4
1.2. Charakter a umístění školy	5
1.2.1. Historie školy	5
1.2.2. Prostředí školy	5
1.2.3. Technické a materiální vybavení školy	5
1.2.4. Klima školy	6
1.2.5. Škola a veřejnost	6
1.2.6. Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví	6
1.3. Organizační uspořádání školy - <i>organizace vzdělávání</i>	7
2. Charakteristika vzdělávacího programu	8
2.1. Filozofie vzdělávacího programu	8
2.2. Dlouhodobé záměry rozvoje	8
3. Neformální kurikulum – <i>podmínky vzdělávání</i>	9
3.1. Respekt k přirozeným potřebám jednotlivce	9
3.2. Rozvíjení komunikace a spolupráce	9
3.3. Zásady podpory zdraví v MŠ	9
3.3.1. Učitelka podporující zdraví	9
3.3.2. Věkově smíšené skupiny	10
3.3.3. Rytmičtý řád života a dne	10
3.3.4. Tělesná pohoda a volný pohyb	10
3.3.5. Správná výživa	11
3.3.6. Spontánní hra	11
3.3.7. Podnětné věcné prostředí	11
3.3.8. Bezpečné sociální prostředí	11
3.3.9. Participativní a týmové řízení	12
3.3.10. Partnerské vztahy s rodiči	12
3.3.11. Spolupráce mateřské a základní školy	12
3.3.12. Začlenění mateřské školy do života obce	13
4. Formální kurikulum – <i>vzdělávací obsah</i>	13
4.1. Klíčové kompetence	13
4.2. Školka v postýlce, aneb chceme být zdraví	14
4.2.1. Kdo jsem a kde žiji	14
4.2.2. Svět kolem mne	14
4.2.3. Já a příroda	15
4.2.4. Já a zvířátka	15
4.2.5. Já, oslavy a svátky	15
4.2.6. Já a moje cesta ke zdraví	16
4.3. Tématické části	16

4.3.1. Kdo jsem a kde žiji	16
4.3.2. Svět kolem mne	16
4.3.3. Já a příroda	16
4.3.4. Já a zvířátka	17
4.3.5. Já, oslavy a svátky	17
4.3.6. Já a moje cesta ke zdraví	17
4.4. Tvorba třídních programů	18
5. Evaluace – <i>evaluační systém</i>	18
5.1. Cíle	19
5.2. Prostředky	19
5.3. Kritéria pro hodnocení pedagogů a jejich vzdělávací činnosti	19
6. Ochrana dětí před šikanou	
Přílohy:	
1. Atoevaluační zpráva	

1. Představení školy – *obecná charakteristika školy*

1.1. Základní údaje o škole – *identifikační údaje o mateřské škole*

Název školy

Základní škola a Mateřská škola při Fakultní nemocnici, Hradec Králové,
Sokolská 581, 500 05 Hradec Králové

Tel.: 495 832 407, 606 606 483

E-mail: szsfnhk@volny.cz

Webové stránky školy: www.fnhk.cz

Právní forma

Příspěvková organizace

IČ: 70837554

Zřizovatel školy

Královéhradecký kraj, Pivovarské nám. 1245, 500 03 Hradec Králové

IČ: 70889546

DIČ: CZ70889546

Ředitelka školy

Mgr. Blanka Kovandová

Součásti školy

Základní škola, mateřská škola, školní družina, školní klub

Datum zařazení do sítě škol

Základní škola a Mateřská škola při Fakultní nemocnici, Hradec Králové,
Sokolská 581 zařazena dne 10. 9. 2009 pod č. j. 14664/SM/2009.

1.2. Charakter a umístění školy

1.2.1. Historie školy

Od roku 1955 byla mateřská škola při nemocnici součástí základní školy pod vedením ředitelky základní školy. V roce 1957, kdy byl do provozu uveden zcela nový pavilon Dětské kliniky, nastal další rozvoj tohoto speciálního zařízení a škola byla nejen známa ve zdejším kraji, ale i na jiných místech republiky. Její činnost byla prezentována mimo jiné i na mezinárodním sjezdu defektologů v Praze. Požadavky zdravotníků na větší počet učitelek mateřské školy vedl k tomu, že při počtu šesti učitelek se konečně 1. září 1983 obě školy rozdělily na dva samostatné subjekty a mateřská škola se mohla rozvíjet svým vlastním směrem pod odborným vedením ředitelek se vzděláním pro děti předškolního věku.

Postupně počet tříd mateřské školy vzrostl na pět a počet učitelek na deset. Zlepšily se materiální podmínky pro školu, bylo nakoupeno množství vhodných hraček pro předškolní věk a nemocnice vyhověla i požadavkům na úložné prostory.

Od 1. 4. 1994 byl zaveden v naší mateřské škole dvousměnný provoz. Postupem doby se nám podařilo ve spolupráci s vedením jednotlivých klinik přebudovat staré nevzhledné jídelny na daleko vhodnější dětské herny s přiměřeným nábytkem i prostorem na hry.

Od roku 2000 byla Speciální mateřská škola při FN samostatným právním subjektem s počtem osmi učitelek a čtyř tříd. Pokles počtu tříd, a tudíž i učitelek byl zaviněn zrušením dvou dětských oddělení, a to na urologické a oční klinice.

Od 1. 1. 2006 došlo ke sloučení Mateřské školy a Základní školy při Fakultní nemocnici. Od září 2007 v mateřské škole působily čtyři učitelky na devíti odděleních v jednosměnném provozu. Od 1. 2. 2010 to jsou již jen dvě učitelky MŠ na osmi dětských odděleních.

1.2.2. Prostředí školy

Naši hradeckou nemocnici obklopuje nádherný park. Je udržovaný, čistý a každému se procházky v zeleni líbí. Na podnět školy bylo zřízeno v areálu Dětské kliniky venkovní dětské hřiště s houpačkami, prolézačkami a stolním tenisem, na které chodí děti s učitelkami po domluvě s ošetřujícím lékařem. V roce 2015 proběhla rekonstrukce hřiště a dovybavení hřiště novými herními prvky.

1.2.3. Technické a materiální vybavení školy

Děti mají dostatek hraček a společenských her přímo v hernách na jednotlivých odděleních, jsou jim poskytovány všechny druhy výtvarných potřeb (čtvrtky, barevné papíry, pastelky, barvy na látku, na sklo, keramiku, plastelína, samotvrdnoucí hmota...). Učitelky disponují didaktickými hračkami a

pomůckami, využívají speciální pomůcky pro děti handicapované (zvukové hračky, dotykové hračky, prstové barvy, terapeutický písek ...).

K dosahování výchovně vzdělávacích cílů školy napomáhá dobré technické zázemí. Každé dětské oddělení je vybaveno televizorem, DVD přehrávačem, CD přehrávačem, magnetofonem a počítačem, který je připojen k internetové síti. Učitelky mají možnost využívat i řadu výukových programů pro předškolní děti. Nově mohou učitelky používat školní notebooky a tablety pro práci s předškolními dětmi. Škola vlastní skener, kopírky, tiskárny a digitální fotoaparáty.

Hospitalizovaní i ambulantní dětské pacienti mohou za dozoru učitelek a vychovatelek či rodičů využívat dětské hřiště před Dětskou klinikou. Každoročně na hřišti škola pořádá Dětský den plný soutěží, her a zábavy. Za pěkného počasí se zde konají také další výchovné i zábavné akce.

1.2.4. Klima školy

Učitelky mají především na zřeteli zájmy dítěte, které musí podporovat a hájit. Vzájemně se učitelky respektují a vždy jednají tak, aby dobře reprezentovaly školu a propagovaly její poslání. Učitelky musí respektovat nařízení zdravotníků, protože zdravotnická péče je vždy na prvním místě. Vzájemná dobrá spolupráce se zdravotníky je nutná pro dobré kolegiální vztahy na oddělení, protože ty jsou zárukou kvalitního působení všech zaměstnanců ve prospěch dětí.

1.2.5. Škola a veřejnost

Pobyty rodičů s dětmi využíváme k intenzivní spolupráci. Rodičům poskytujeme nejen materiál a hry pro činnosti, ale také návody, nápady či odbornou literaturu. Mohou tak s dítětem metodicky pracovat, aby jim společná činnost poskytovala nejen potěšení, ale i poučení do budoucna. Vedeme rodiče k tomu, aby se jejich zájem o dítě stal trvalým a dlouhodobým zájmem, a pomáháme jim tak k poznání, že zaměstnané dítě nejen nepláče a nezlobí, ale rozšiřuje se jeho obzor, touha po činnosti a po nových poznacích. Zveme rodiče společně s dětmi na zábavné programy, které pro ně učitelky připravují. Informace o škole publikujeme i v časopise „Scan“, o akcích a mimoškolních aktivitách informujeme v týdeníku „Radnice“ a v „Hradeckém deníku“ a na webových a facebookových stránkách. Vedeme také fotodokumentaci pořádaných akcí pro děti.

1.2.6. Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví

Za bezpečnost a ochranu zdraví předškolních dětí v nemocnici zodpovídají zdravotníci a po dobu, kdy jsou v péči učitelky a bez přítomnosti rodičů, učitelka. Při odchodu z oddělení předávají učitelky děti sestře konající službu a vždy jí svůj odchod ohlásí. Zabezpečí hernu na oddělení dle vnitřní dohody se staniční sestrou, aby nedošlo k úrazu, pokud by tam byly děti bez dozoru.

Z bezpečnostních a hygienických důvodů drobné hračky a drobné tvary budou půjčovány dětem pouze pod dohledem učitelky MŠ a vychovatelky ŠD.

1.3. Organizační uspořádání školy – organizace vzdělávání

Provoz školy

8,00 – 15,00 hod.

Kapacita školy

30 dětí

Počet tříd

Dvě třídy na dětských odděleních: chirurgie, neurologie, ORL, ortopedie, oddělení větších dětí 1, větších dětí 2, infekce, a odd. JIP, která přísluší k některým oddělením. Všechny třídy jsou věkově smíšené.

Počet zaměstnanců: 2 speciální pedagogové

Personální podmínky

Na vzdělávání dětí se podílí dva pedagogičtí pracovníci. Jedna učitelka má dokončené magisterské studium speciální pedagogiky, jedna učitelka absolvovala rozšiřující studium pro učitelky MŠ v oboru Speciální pedagogika.

K zabezpečení dalšího vzdělávání učitelek využíváme vzdělávacích programů Národního institutu dalšího vzdělávání, Školského zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje, Univerzity Hradec Králové či jiných institucí, které nabízejí akreditované programy.

Orientační režim dne

8.00 – 9.00	ranní hry, individuální péče
9.00 – 9.15	svačina
9.15 – 11.15	společné a individuální výchovně vzdělávací činnosti a hry
11.15 – 12.00	oběd, ukládání na lůžka
12.00 – 14.00	klidový režim (četba, individuální péče u lůžka)
12.15 – 12.45	oběd učitelek
14.00 – 14.30 (15.00)	odpolední zábavné činnosti

Organizace činností a režim dne v jednotlivých třídách vychází z potřeb, možností a zdravotního stavu dětí a je nutný podřídit chodu jednotlivých oddělení.

Řízení mateřské školy a organizační chod mateřské školy jsou specifikovány ve vnitřních směrnících školy.

2. Charakteristika vzdělávacího programu

2.1. Filozofie vzdělávacího programu

Mateřská škola vychází z modelového programu Kurikulum podpory zdraví v mateřských školách. Již ze samotné podstaty naší školy při nemocnici vyplývá, že vyznáváme stejné hodnoty a hodnota zdraví je ta prioritní.

Chceme vybavit děti zdravými návyky, dovednostmi a postoji v samotných základech, aby se na nich dalo později dobře stavět a uvědomujeme si, že právě mateřská škola je vhodným místem, kde to lze cílevědomě realizovat.

K předškolní výchově přistupujeme globálně, s ohledem na zájmy dítěte, na jeho věk a perspektivu zdravotního stavu.

Specifikum našeho zařízení je v tom, že nemáme možnost poskytnout dětem ve vzdělávacím procesu dostatečné množství prožitků jako v normální mateřské škole. Musíme improvizovat a volit taková témata, kde se nám to bude co nejvíce dařit a při tom neporušíme zdravotnická nařízení a hygienické předpisy.

Všechny aktivity obsahují prvky hry a tvořivosti. Děti se speciálními potřebami často neprojevují spontánní zájem o činnosti, proto je k aktivitám musíme podněcovat. Nedílnou součástí je polytechnická výchova (stavebnice, kreativní a technické hračky). Nejdůležitější je rozvoj smyslů spolu s rozvojem motoriky.

Všechny formy vzdělávací činnosti jsou založené na smyslovém a prožitkovém vnímání v takové míře, jak jen to nemocniční prostředí dovolí. Do vzdělávacích činností začleňujeme prvky hry a tvořivosti, aktivizujeme dítě, vyhledáváme a využíváme možnosti prožitkového učení tam, kde to podmínky dovolí, abychom co nejvíc omezili předávání hotových poznatků a slovních poučení.

Mateřská škola respektuje přirozené potřeby jednotlivce a rozvíjení komunikace a spolupráce jako základní a integrující principy filozofie podpory zdraví, které se vzájemně doplňují.

Programem podpory zdraví prolínají dva důležité, vzájemně se doplňující principy:

1. Respekt k přirozeným lidským potřebám jednotlivce
2. Rozvíjení komunikace a spolupráce

2.2. Dlouhodobé záměry rozvoje

Naším dlouhodobým záměrem je připravit přirozené, podnětné a bezpečné prostředí, ve kterém se budou děti všestranně rozvíjet, vzdělávat a uvědomovat si svoje hodnoty. Zásadním pro nás bude naučit děti postojům, které spočívají v úctě ke zdraví, pojmům podpory zdraví, prevenci nemocí a úrazů a praktickým dovednostem chránícím zdraví.

Budeme usilovat o vytvoření takových podmínek, které zajistí maximální osobnostní rozvoj a respekt k přirozeným lidským potřebám jak u dětí, tak rodičů a učitelů.

3. Neformální kurikulum – podmínky vzdělávání

Neformální kurikulum je soubor všeho, co se ve škole odehrává, co působí mimo přímo plánované vzdělávání a co spoluvytváří školu jako celek.

Vzhledem k podmínkám a specifičnosti naší školy nepracujeme s autoevaluačním nástrojem INDI. Máme vypracovaný vlastní dotazník pro rodiče, anlyzy si zpracováváme podle našich podmínek.

3.1. Respekt k přirozeným potřebám jednotlivce

- zajišťujeme vlídné a bezpečné zacházení s dítětem
- postupně dítě seznamujeme s novým prostředím a začleňujeme ho do něho
- vytváříme optimální podmínky ke komunikaci a pomáháme k dosažení co největší samostatnosti
- prosazujeme svobodné a spontánní aktivity dítěte, podporujeme osobnost dítěte
- adaptace probíhá ve spolupráci s rodiči
- vzdělávání přizpůsobujeme tak, aby maximálně vyhovělo dítěti, jeho potřebám i momentálním možnostem vzhledem k jeho zdravotnímu stavu
- pomáhat dítěti překonat kritickou dobu, kterou prožívá během hospitalizace

3.2. Rozvíjení komunikace a spolupráce

- děti se mohou obracet na učitelky s důvěrou
- podporujeme komunikaci dětí mezi sebou i učitelkami
- podporujeme nebát se komunikovat a umět formulovat požadavek
- učíme děti správně se vyjadřovat, rozvíjet slovní zásobu
- zařazujeme jazykové, literární, dramatické hry a chvílky

3.3. Zásady podpory zdraví v MŠ

3.3.1. Učitelky podporující zdraví

- učitelky se snaží svým životním stylem a postojem být vzorem dětem i rodičům
- učitelky se ztotožňují s filozofií MŠ podporující zdraví
- učitelky se zúčastňují školení, vzdělávacích akcí

Záměry:

- přizpůsobovat výchovně vzdělávací činnosti aktuální situaci a zdravotnímu stavu dítěte
- vzájemně si hospitovat ve třídách

3.3.2. Věkově smíšené skupiny

- zapojování dětí různého věku do společných činností
- nároky na děti jsou kladeny podle mentálního věku a individuálního tempa
- herny jsou vybaveny hračkami, materiály a pomůckami vzhledem k rozdílnému věku dětí
- ležící děti jsou s postýlkami nebo na vozíku dovezeny do herny
- starší děti pomáhají mladším
- mobilní děti pomáhají imobilním
- jsou podporovány kamarádské vztahy

Záměry:

- spolupracovat s rodiči při zjišťování schopností dětí a při plánování jejich rozvoje
- dovybavovat herny hračkami a didaktickými pomůckami pro různé věkové skupiny dětí

3.3.3. Rytmický řád života a dne

- denní režim mateřské školy je přizpůsoben režimu dne na jednotlivých odděleních nemocnice
- učitelky respektují doporučení lékaře ohledně zdravotního stavu dětí
- umožnění pružného přizpůsobení různým podmínkám a situacím

Záměry:

- snažit se o vytváření příznivé a pozitivní atmosféry na jednotlivých odděleních
- nabízet přiměřené množství aktivit k odpoutání pozornosti od vlastní nemoci a bolesti

3.3.4. Tělesná pohoda a volný pohyb

- s ohledem na zdravotní stav dítěte jsou zařazovány pohybové a relaxační chvílky na postýlkách
- jsou zařazovány činnosti na rozvoj hrubé i jemné motoriky, grafomotorická cvičení
- mobilní děti využívají hernu, hru s míčem, jsou zařazovány hudebně pohybové hry
- na podnět školy bylo zřízeno v areálu Dětské kliniky venkovní dětské hřiště s houpačkami, prolézačkami a stolním tenisem, na které chodí děti s učitelkami po domluvě s ošetřujícím lékařem

Záměry:

- vytvářet pozitivní sociální a bezpečné prostředí
- s ohledem na zdravotní stav dítěte zařazovat relaxační cvičení na lůžku, v herně

3.3.5. Správná výživa

- učitelky nemohou ovlivnit složení a dobu podávání stravy dětí v nemocnici, neboť jídelníček sestavují zdravotníci
- do výchovného programu jsou zařazeny projekty Zdravý úsměv a Veselé zoubky – děti se zde seznamují s tím, proč a jak si mají čistit zuby, s úlohou zdravé výživy, s obecnou péčí o zdraví

Záměry:

- zařazovat projekty Zdravý úsměv a Veselé zoubky
- zapojit se do preventivního programu Zdravá pětka zaměřenému na správnou výživu a výchovu ke zdraví

3.3.6. Spontánní hra

- učitelky vybavují nemocniční oddělení (pokoje i společné prostory) hračkami, knihami, výpočetní technikou – snaží se o vytváření podnětného prostředí, o jeho humanizaci
- na všech odděleních jsou plně vybavené herny
- hračky jsou umístěny na dostupných místech, děti si je berou samy
- do her a činností je umožněno zapojit i rodiče

Záměry:

- dbát na dodržování uklízení hraček v hernách a na pokojích a vést k tomu také rodiče
- umožnit volný přístup k hračkám a předmětům na hraní

3.3.7. Podnětné věcné prostředí

- na chodbách jednotlivých oddělení jsou umístěny nástěnky s informacemi o naší škole a s výtvary předškolních i školních dětí
- škola se snaží zkvalitnit věcné prostředí dekorativními předměty vytvořenými profesionálními výtvarníky nebo samotnými žáky a předškolními dětmi
- jednotlivé herny jsou vybavovány moderním estetickým nábytkem
- je snahou, aby prostředí heren poskytovalo dostatek podnětů a aktivit hospitalizovaným dětem

Záměry:

- na výzdobě chodeb a jednotlivých oddělení se podílet společně se základní školou

3.3.8. Bezpečné sociální prostředí

- učitelky vždy respektují individuální zdravotní stav dítěte a při výchovně vzdělávacích činnostech přizpůsobují svoje požadavky momentálním možnostem dítěte
- respektují úroveň fyzického a psychického vývoje každého dítěte

- učitelky se snaží pomoci s adaptací na nemocniční prostředí, s překonáváním strachu z nemoci, často bolestivých vyšetření a někdy i nepříjemné léčby
- je především kladen důraz na vyvolávání kladných emocí

Záměry:

- podporovat vzájemnou spolupráci a respekt mezi učitelkami a zdravotnickým personálem
- snažit se vytvářet pozitivní a bezpečné prostředí

3.3.9. Participativní a týmové řízení

- MŠ poskytuje a rozvíjí styl řízení, který je založen na participaci a kooperaci všech zúčastněných
- učitelky jsou podporovány ve všech aktivitách spojených s rozvojem školy
- všechny změny týkající se mateřské školy jsou předem konzultovány s vedením školy

Záměry:

- podněcovat zájem o prosperitu školy a vést konstruktivní dialog s vedením Fakultní nemocnice
- podporovat vstřícnost zřizovatele a obce a jejich zájem o dění v naší škole

3.3.10. Partnerské vztahy s rodiči

- mateřská škola informuje rodiče o výchovně vzdělávacím plánu vyvěšením třídních plánů na jednotlivých odděleních
- učitelky zapojují rodiče, které jsou hospitalizované s dítětem v nemocnici, do společných činností
- rodiče se mohou účastnit akcí pořádaných školou (besídky, karnevaly, divadelní představení, oslavy MDD...)
- poskytuje rodičům rady, nápady, možnosti činností s dítětem
- nabízí rodičům zapůjčení odborné literatury, metodických příruček pro práci s dětmi apod.

Záměry:

- na základě poskytnutých dotazníků vyhodnocovat podněty od rodičů
- budeme poskytovat odborné rady a doporučovat odbornou literaturu

3.3.11. Spolupráce mateřské a základní školy

- mateřská a základní škola úzce spolupracuje v rámci jedné organizace
- probíhají společné akce – besídky, karnevaly, oslavy Dne dětí, divadelní představení

- učitelky úzce spolupracují s vychovatelkami školní družiny při výzdobě oddělení
- na společných poradách jsou rozebírána témata týkající se provozu školy, situace na jednotlivých odděleních, postupy při práci s dětmi

Záměry:

- předávat si zkušenosti s učitelkami ZŠ a vychovatelkami ŠD
- nabídnout možnost vzájemných hospitací zaměřených na individuální přístup k dětem

3.3.12. Začlenění mateřské školy do života obce

- škola pořádá akce i tématické přednášky, kdy s dětmi besedují příslušníci Policie ČR, dobrovolných hasičů, konají se divadelní představení, vystoupení žáků z hradeckých škol
- škola zajišťuje výstavy obrazů malovaných dětmi na plátna, které jsou vystavovány v prostorách Magistrátu města, Filharmonie, Pedagogické fakulty, Lékařské fakulty i Fakultní nemocnice
- škola organizuje projekt Kačenka stůně - děti z hradeckých mateřských škol přicházejí do nemocnice, kde se seznamují s nemocničním prostředím, prostřednictvím hry si osvojují poznatky a dovednosti, které jsou důležité k podpoře zdraví, prevenci úrazů a nemocí

Záměry:

- nadále spolupracovat s městskými MŠ prostřednictvím projektu Kačenka stůně
- zvát představitele obce na slavnostní akce MŠ
- více se zviditelňovat v regionálních novinách a rozhlasu

4. Formální kurikulum – vzdělávací obsah

4.1. Klíčové kompetence

1. rozumí holistickému pojetí zdraví, pojmům podpory zdraví a prevence nemocí
2. uvědomuje si, že zdraví je prioritní hodnotou
3. dovede řešit problémy a řeší je
4. má vyvinutou odpovědnost za vlastní chování a způsob života
5. posiluje duševní odolnost
6. ovládá dovednosti komunikace a spolupráce
7. aktivně se spolupodílí na tvorbě podmínek a prostředí pro zdraví všech

4.2. „Školka v postýlce aneb chceme být zdraví“

Hlavní téma školy je rozděleno do šesti podtémat - bloků, jednotlivá podtémata obsahují pět hledisek, jsou to: identita, společenství, příroda, aktivita, zdravý životní styl. Podtémata jsou společná pro práci všech tříd, z nich si dále každá třída odvozuje tématické části do svých třídních programů – kurikul. Témata korespondují s podporou zdraví, téma zdraví prolíná do všech oblastí.

4.2.1. Kdo jsem a kde žiji

Cílové kompetence:

- 1/2 Vnímá, že člověk může mít potíže se zdravím tělesným, ale také duševním, a že tyto potíže spolu mohou souviset
- 1/7 Uvědomuje si, že lidé jsou různí a liší se podle řady znaků (pohlaví, věku, jazyka, kultury, etnika, rasy, náboženství, sociálního zázemí, životní úrovně)
- 2/5 Podporuje konkrétními činnostmi vlastní zdraví i zdraví ostatních, přírody
- 3/4 Umí se citově vyrovnat s novými situacemi v rámci běžného života dítěte svého věku
- 3/7 Nemá obavu ze změny, přijímá ji jako součást běžného života
- 4/1 Má vytvořeny základní návyky sebeobsluhy a hygieny
- 4/6 Umí vyjádřit, co se mu líbí, co ne, vysvětlit proč
- 5/1 Poznáváním sebe samého vytváří pravdivý obraz o sobě, o své identitě, vlastnostech, sklonech a schopnostech
- 5/4 Chápe, že lidé mají různé pocity, emoce a city, dovede je rozpoznávat a pojmenovávat
- 7/4 Uvědomuje si, že každý má nějaká práva a povinnosti
- 6/1 Má vytvořené základní návyky společenského chování
- 6/6 Chápe, že svým chováním a skutky nemá omezovat druhého, dbá pravidel soužití

4.2.2. Svět kolem mne

Cílové kompetence:

- 1/4 Rozlišuje lidské aktivity na ty, které mohou zdraví člověka, přírody podporovat a ty, které mohou zdraví poškozovat
- 2/5 Podporuje konkrétními činnostmi vlastní zdraví i zdraví ostatních, přírody
- 3/6 Řeší jednoduché problémy, má představu o tom, že většinu problémů může vyřešit více způsoby
- 4/3 Odhaduje rizika ohrožující jeho zdraví a bezpečnost
- 4/5 Dovede vyvinout úsilí, pokud chápe smysl své činnosti, vytrvá u ní, dokončuje ji
- 5/9 Dovede zvládnout jednoduché zátěže a překážky
- 5/6 Komunikuje, dokáže se dohodnout i v případě problémové situace

- 6/5 Chová se vstřícně a nabízí pomoc tam, kde vidí, že je třeba
- 7/1 Chce poznávat své okolí, svět
- 7/2 Prožívá vztah k lidem, sounáležitost s různým společenstvím
- 7/7 Prožívá vztah k přírodě, sounáležitost s přírodou živou i neživou
- 7/8 Ochraňuje přírodu, cítí k ní odpovědnost a úmyslně ji nepoškozuje

4.2.3. Já a příroda

Cílové kompetence:

- 1/1 Má základní poznatky o lidském těle a jeho hlavních funkcích
- 1/4 Rozlišuje lidské aktivity na ty, které mohou zdraví člověka, přírody podporovat, a ty, které mohou zdraví poškozovat
- 1/5 Má zájem pochopit jevy kolem sebe v jejich souvislostech, dovede se ptát
- 2/1 Vnímá, že všechno na světě má vztah ke zdraví, buď ho podporuje, nebo poškozuje
- 2/2 Rozlišuje dobro a zlo a dovede obě etické kategorie vidět ve vztahu ke zdraví
- 3/1 Je zvědavý a má touhu poznávat
- 3/3 Rozvíjí své poznávací funkce a dovednosti
- 5/5 Dovede sdělovat události, které se mu staly
- 6/7 Uvědomuje si, že svým chováním může spoluvytvářet prostředí pohody
- 7/1 Chce poznávat své okolí, svět
- 7/6 Má zájem pochopit jevy kolem sebe, ptá se

4.2.4. Já a zvířátka

Cílové kompetence:

- 2/5 Podporuje konkrétními činnostmi vlastní zdraví i zdraví ostatních, přírody
- 3/1 Je zvědavý a má touhu poznávat
- 3/3 Rozvíjí své poznávací funkce a dovednosti
- 3/5 K problému přistupuje aktivně, organizuje své činnosti, nečeká, že jeho problémy bude řešit někdo jiný
- 3/6 Řeší jednoduché problémy, má představu o tom, že většinu problémů může řešit více způsoby
- 3/7 Nemá obavu ze změny, přijímá ji jako běžnou součást života
- 4/6 Umí vyjádřit, co se mu líbí, co ne, vysvětlit proč
- 5/5 Dovede sdělovat události, které se mu staly
- 5/9 Dovede zvládnout jednoduché zátěže a překážky
- 6/3 Dovede se vyjádřit a domluvit s dětmi a s dospělými
- 6/7 Uvědomuje si, že svým chováním může spoluvytvářet prostředí pohody
- 7/1 Chce poznávat své okolí, svět
- 7/3 Chová se vstřícně a je ochotný pomoci tam, kde je třeba, zvládá jednoduché činnosti v péči o nejbližší prostředí a potřeby druhých

4.2.5. Já, oslavy a svátky

Cílové kompetence:

- 1/5 Má zájem pochopit jevy kolem sebe v jejich souvislostech, dovede se ptát
- 1/7 Uvědomuje si, že lidé jsou různí a liší se podle řady znaků (pohlaví, věku, jazyka, kultury, etnika, rasy, náboženství, sociálního zázemí, životní úrovně)
- 2/5 Podporuje konkrétními činnostmi vlastní zdraví i zdraví ostatních, přírody
- 2/6 Má vytvořenou představu o správné životosprávě
- 3/1 Je zvědavý a má touhu poznávat
- 3/4 Umí se citově vyrovnat s novými situacemi v rámci běžného života dítěte svého věku
- 4/4 V běžných životních situacích předvídá následky a přijímá konkrétní důsledky svých činů
- 4/5 Dovede vyvinout úsilí, pokud chápe smysl své činnosti, vytrvá u ní, dokončuje ji
- 5/3 Chápe, že tělesná aktivita, zdravá výživa, spánek a odpočinek přispívají k dobré náladě
- 6/1 Má vytvořené základní návyky společenského chování
- 6/7 Uvědomuje si, že svým chováním může spoluvytvářet prostředí pohody
- 7/2 Prožívá vztah k lidem, sounáležitost s různým společenstvím

4.2.6. Já a moje cesta ke zdraví

Cílové kompetence:

- 1/3 Rozumí tomu, že způsob, jakým se člověk chová a žije, má vliv, špatný nebo dobrý, na jeho zdraví
- 2/1 Vnímá, že všechno na světě má vztah ke zdraví, buď ho podporuje, nebo poškozuje
- 2/3 Chápe, že zdraví je samozřejmost a musí je chránit
- 2/4 Chápe, že když je člověk nemocen (krátkodobě, akutně, chronicky), nemůže dělat řadu věcí, které dělá rád a které patří k jeho životu
- 2/6 Má vytvořenou představu o správné životosprávě
- 4/1 Má vytvořeny základní návyky sebeobsluhy a osobní hygieny
- 4/2 Dovede označit svoje potřeby (tělesné, psychické, sociální, etické), přizpůsobit jim svoje chování
- 6/5 Chová se vstřícně a nabízí pomoc tam, kde vidí, že je třeba
- 7/1 Chce poznávat své okolí, svět
- 7/4 Uvědomuje si, že každý má nějaká práva a povinnosti

4.3. Tématické části

Podtémata jsou rozpracována do konkrétních tématických částí, které mohou učitelky zařazovat podle aktuální situace, je to živá, pružná nabídka.

4.3.1. Kdo jsem a kde žiji

- Co rád dělám
- Čím budu, až budu velký
- Rád si hraji
- Co kdo dělá
- Já bydlím tady a ty tam
- Moje rodina

4.3.2. Svět kolem mne

- Mám rád knížky
- Z pohádky do pohádky
- Jdeme do divadla
- Kdo se dívá, ten mi řekne
- Jaké to je
- Barvičky si hrají
- Co jezdí a létá

4.3.3. Já a příroda

- Změny v přírodě
- Jak se máš kaštánku
- Sklízíme úrodu
- Příroda se mění
- Veselé kytičky
- Barevné jaro
- Léto na louce
- Léto v lese

4.3.4. Já a zvířátka

- Zvířátka jsou kamarádi
- Ptačí říše
- Zvířata a ptáci v zimě
- Pojedeme do ZOO
- Máme rádi zvířata

4.3.5. Já, oslavy a svátky

- Přichází Mikuláš
- Vánoce jsou tu
- Veselé Velikonoce
- Čas čarodějnic – pohádkový svět
- Svátek maminek
- Naše krásná země
- Všechny děti mají svátek

4.3.6. Já a moje cesta ke zdraví

- Pozor na nemoci
- Co jíme a pijeme
- Pozor, červená
- Co si obléknu
- Zimní sporty a radovánky

4.3. Tvorba třídních programů

Specifikum našeho zařízení je v tom, že nemáme možnost poskytnout dětem ve vzdělávacím procesu dostatečné množství prožitků jako v normální mateřské škole. Musíme improvizovat a volit taková témata, kde se nám to bude co nejvíce dařit a při tom neporušíme zdravotnická nařízení a hygienické předpisy. Všechny aktivity obsahují prvky hry a tvořivosti.

Třídní program zpracovává písemně každá učitelka na jednotlivých třídách. Je zde rozpracována nabídka činností, aktivit, vzdělávací cíle a očekávané kompetence. Třídní program je otevřený, flexibilní. Každá učitelka s ním pracuje pružně podle dané situace, momentální nálady, zdravotního stavu dítěte. Třídní programy jsou vyvěšovány na jednotlivých odděleních, kde jsou volně k nahlédnutí.

V třídním programu učitelky rozpracovávají očekávané výstupy a plánují konkrétní činnosti dětí a související akce.

Jednotlivé třídní programy respektují princip integrovaného projektu – celek, který je smysluplný, vnitřně propojený, průběžně vyhodnocovaný.

Při plánování konkrétních činností přihlíží učitelka jak k obecným potřebám daným věkem, tak k individuálním potřebám a možnostem jednotlivých dětí.

- Učitelka ve třídě připravuje TVP, který je již konkrétním plněním dílčích cílů.
- Přes dílčí cíle a vzdělávací nabídku bude směřovat k očekávaným výstupům, které jsou v konkrétním vzdělávání charakterizovány jako dílčí poznatky, dovednosti, hodnoty a postoje.
- Na úrovni tříd bude prováděno hodnocení, které bude vycházet ze systému školní evaluace. Učitelka bude provádět vlastní sebereflexi své práce.

5. Evaluace – *evaluační systém*

Evaluace je proces průběžného vyhodnocování vzdělávacích činností, situací, podmínek vzdělávání, realizovaný uvnitř MŠ, který se odehrává v několika na

sebe navazujících fázích.

Poskytuje škole informace potřebné pro zlepšení fungování ŠVP PV.

Prostřednictvím evaluace je umožněno lépe porozumět procesům, které ve škole probíhají a tyto procesy, pak můžeme zpětně ovlivňovat. Evaluací zjistíme co je ve škole vyhovující a co ne.

- Evaluace tématických částí, třídního programu probíhá každodenně formou poznámek v třídních knihách, vyhodnocováním toho, co se děti naučily, co se zdařilo a co ne.
- Učitelky si po ukončení tématické části vpisují poznámky přímo do třídního vzdělávacího plánu a ty průběžně aktualizují, vyhodnocují naplňování dílčích cílů a kompetencí.

5.1. Cíle

- sledování a vyhodnocování průběhu a výsledků vzdělávání v jejich vzájemném souladu s posláním školy a konkrétními vzdělávacími cíly, sledování a vyhodnocování individuálních vzdělávacích programů u dlouhodobě hospitalizovaných dětí
- průběžné ověřování funkčnosti Školního a třídního kurikula v praxi pedagogů, vyhodnocování a porovnávání s RVP PV a jeho případné úpravy
- pozitivní motivování zaměstnanců školy ke zvyšování kvality jejich práce, rozvoji iniciativy a tvořivosti a tím i zkvalitňování úrovně mateřské školy

5.2. Prostředky

- Analýzy školy (ředitelka)
- Evaluace Školního a Třídního kurikula (učitelky)
- Průběžné sledování a hodnocení respektování podmínek materiálních, hygienických, personálních (učitelky, ředitelka)
- Sledování a hodnocení kvality práce učitelek, kontrolní a hospitační činnost –(ředitelka)
- Průběžné hodnocení vzdělávací práce učitelek (pedagogická diagnostika dítěte)
- Sledování a hodnocení spolupráce se zdravotníky, klinickým psychologem, rodiči (učitelky, ředitelka)
- Kontroly dodržování pracovního a organizačního řádu školy a pracovní náplně učitelek (ředitelka)
- Kontroly vedení třídní a jiné dokumentace (ředitelka)
- Hodnocení školy rodiči, veřejností (dotazníky)
- Podpora dalších aktivit učitelek pro školu a dalšího vzdělávání učitelek.

5.3. Kritéria pro hodnocení pedagogů a jejich vzdělávací činnosti

Veškerá pedagogická činnost odpovídá poslání školy.

Přiměřené naplňování konkrétních a průběžných cílů daných ročním plánem
Učitelky respektují individuální potřeby dětí a jejich momentální zdravotní stav a možnosti

Nově přichozí děti mají možnost postupné adaptace.

Všechny děti mají stejná práva na laskavost, ohleduplnost a sympatie učitelky a nikdo není zesměšňován ani opomíjen.

Učitelka se vyhýbá negativním slovním komentářům, děti podporuje v samostatnosti a dostatečně je podporuje a chválí.

Ve vztazích mezi dětmi podporuje vzájemnou ohleduplnost, pomoc, toleranci a podporu.

K dětem i k rodičům se chová důvěryhodně a spolehlivě.

Učitelky se plně věnují dětem a jejich vzdělávání a volí vyvážený poměr mezi řízenými a spontánními činnostmi.

Vzdělávací tématické celky musí být pro děti zajímavé a srozumitelné, musí respektovat zájem dítěte.

Sledovat které kompetence se tématem rozvíjely a upevňovat je po dobu pobytu dítěte.

Téma musí umožňovat dítěti samostatně se vyjadřovat a projevovat se jako samostatná osobnost, posilovat jeho sebevědomí.

Tématické celky vychází z aktuální situace a přispívají k rozvoji hodnot a postojů dítěte.

Učitelky vytváří podmínky pro individuální i společné činnosti dětí, dopřávají jim i soukromí, ale neoponechávají je v nečinnosti a tesknění.

Plánování činností vychází z potřeb a specifických zvláštností každé třídy.

Učitelky se chovají profesionálně v souladu se společenskými pravidly, s pravidly pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Pedagogové jsou ve vztazích s rodiči otevření, vstřícní, ochotní, spolupracují s nimi a domlouvají se o správném a eventuálně společném postupu při práci s dítětem v nemocnici.

S rodiči jednájí taktně a ohleduplně, nezasahují do života rodiny.

Chrání soukromí dítěte a zachovávají mlčenlivost o důvěrných informacích a o zdravotním stavu dítěte, dodržují zákon o ochraně osobních údajů.

Ochrana dětí před šikanou v předškolním vzdělávání

(1) Empirické zkušenosti potvrzují, že trápení se šikanou mají děti už v mateřské škole (dále jen „MŠ“). Vyskytují se tam prvky šikany a spíše zárodečná stadia tohoto destruktivního fenoménu. Nicméně skrytá a neléčená počáteční šikana působí i zde velké škody a trápení, které zasáhnou děti, rodiče i pedagogy.

(2) Minimální požadavky na ochranu dětí před šikanou platí i zde. Po odborném a bezpečném rozkrytí šikany pedagog zvolí vhodný způsob nápravy. Lze uvažovat podle situace o několika metodách, které je dobré společně kombinovat:

- a. Rozhovor s dítětem, které ubližuje. Využijeme opatření, která v MŠ fungují. Například srozumitelně sdělíme dítěti, že porušilo stanovená pravidla. Samozřejmě, jakmile je to možné oceníme jeho zlepšení.
- b. Zavedení ochranného režimu oběti. V počátku pro jistotu nastavíme přísnější dozor. V některých komplikovanějších případech oběť a útočníka v rámci možností od sebe oddělíme. Není vhodné konfrontovat agresora s obětí.
- c. Práce se skupinou. Využijeme preventivní program, v němž děti získávají žádoucí vzory chování a zároveň se mohou „dotknout“ pocitů toho, komu je ubližováno. Vhodné jsou činnosti podporující spolupráci, při nichž nejsou vítězové a poražení. Využít se dají rovněž pohádky či příběhy a jejich dramatizace.
- d. Rozhovor s rodiči dítěte – agresora. Mluvíme s nimi, až tehdy když je situace zmapovaná. Důležitá je maximální snaha získat je pro spolupráci. Nejbezpečnější je, když rozhovor provede pracovník MŠ. Rozhovor rodičů oběti s rodiči agresora je velmi rizikový.

Základní škola a Mateřská škola při Fakultní nemocnici, Hradec Králové,
Sokolská 581, 500 05 Hradec Králové

Autoevaluační zpráva
(za rok 2012 – 2015)

Číslo jednací: 2157/2015

Razítko a podpis ředitelky:

Projednáno na pedagogické radě dne: 31.8.2015

1. Základní údaje o škole – identifikační údaje o mateřské škole

Název školy

Základní škola a Mateřská škola při Fakultní nemocnici, Hradec Králové,
Sokolská 581, 500 05 Hradec Králové
Tel.: 495 832 407, 606 606 483
E-mail: szsfnhk@volny.cz
Webové stránky školy: skola.fnhk.cz

Právní forma

Příspěvková organizace
IČ: 70837554

Zřizovatel školy

Královéhradecký kraj, Pivovarské nám. 1245, 500 03 , Hradec Králové
IČ: 70889546
DIČ: CZ70889546

Ředitelka školy

Mgr. Blanka Kovandová

Součástí školy

Základní škola, mateřská škola, školní družina, školní klub

Kapacita mateřské školy

30 dětí

Datum zařazení do sítě škol

Základní škola a Mateřská škola při Fakultní nemocnici, Hradec Králové,
Sokolská 581 zařazena dne 10. 9. 2009 pod č. j. 14664/SM/2009.

Zařazení do sítě MŠPZ

2012

Projednáno na pedagogické radě dne: 31.8.2015

Zpracovala: Mgr. Eva Bubáková, Hana Sedláčková

Platnost od 1. 9. 2015 do 31. 8. 2018

2. Vize a stanovené cíle rozvoje školy

Naším hlavním a prioritním cílem je zpříjemnit dětem pobyt v nemocnici, odpoutat pozornost od vlastního strachu a bolesti, od toho, co je čeká a co je nepříjemné. Připravit dítěti psychickou pohodu tak, aby pobyt v nemocnici pro něj nebyl stresující záležitost.

Snažíme se vytvořit co nejlepší podmínky pro tělesnou, duševní a společenskou pohodu dítěte během pobytu v nemocnici - v naší škole.

Naše mateřská škola se rozhodla podporovat zdraví, přistoupila na určitá filozofická východiska a principy činnosti. Chápe, že zdraví není jen nepřítomnost nemoci. Je to subjektivní pocit životní pohody, souladu a harmonie, který si uvědomujeme podle míry své zralosti. Pocit pohody je relativní, protože každý jednatel jej dosahuje za rozdílných předpokladů a podmínek.

Naší stěžejním cílem je, aby se děti již od mateřské školy naučily postojům, které spočívají v úctě ke zdraví, a praktickým dovednostem chránícím zdraví.

Mateřská škola chce respektovat přirozené potřeby jednotlivce a rozvíjení komunikace a spolupráce jako základní a integrující principy filozofie podpory zdraví, které se vzájemně doplňují.

Naším dlouhodobým cílem je připravit přirozené, podnětné a bezpečné prostředí, ve kterém se budou děti všestranně rozvíjet, vzdělávat a uvědomovat si svoje hodnoty. Zásadním pro nás bude naučit děti postojům, které spočívají v úctě ke zdraví, pojmům podpory zdraví, prevenci nemocí a úrazů a praktickým dovednostem chránícím zdraví.

Programem podpory zdraví prolínají dva důležité, vzájemně se doplňující principy, a to respekt k přirozeným lidským potřebám jednotlivce a za druhé rozvíjení komunikace a spolupráce. Tyto principy chceme aplikovat na školu jako celek, tedy na podporu zdraví nejen žáků, učitelů, ale i rodičů a zdravotnického personálu.

Budeme usilovat o vytvoření takových podmínek, které zajistí maximální osobnostní rozvoj a respekt k přirozeným lidským potřebám jak u dětí, tak rodičů a učitelů.

Chceme vybavit děti zdravými návyky, dovednostmi a postoji v samotných základech, aby se na nich dalo později dobře stavět a uvědomujeme si, že právě mateřská škola je vhodným místem, kde to lze cílevědomě realizovat.

K předškolní výchově přistupujeme globálně, s ohledem na zájmy dítěte, na jeho věk a perspektivu zdravotního stavu.

3. Zjištěný stav na začátku sběru informací

Vzhledem k podmínkám a specifiku naší školy nepracujeme s autoevaluačním nástrojem INDI. Máme vypracovaný vlastní dotazník pro rodiče, analýzu si zpracováváme podle našich podmínek.

Při analýze provedené na začátku plánování ŠKPZ jsme si vytyčili záměry, které se dotýkají všeho, co se ve škole odehrává, co působí mimo přímo plánované vzdělávání a co spoluvytváří školu jako celek. Tyto záměry se dotýkají všech 12 zásad podpory zdraví v MŠ.

Záměry z minulého období:

- seznamovat se s novými pedagogickými poznatky
- zúčastňovat se přednášek zdravotníků

- podporovat solidaritu, soucítění, spolupráci mezi dětmi
- zapojovat do společných her školní děti
- vybavit herny novými hračkami a pomůckami pro různé věkové kategorie

- více se zaměřit na adaptaci dítěte na nemocniční prostředí a odpoutat myšlenky od vlastní nemoci a bolesti
- uspokojovat emocionální potřeby dítěte
- zapojovat rodiče a spolupracovat s nimi

- více zařazovat pohybové a relaxační chvílky
- zaměřit se na jógové cvičení pro děti (absolvovat kurz)
- při dobrém zdravotním stavu chodit s dětmi na procházky a na hřiště

- pokusit se zlepšit kulturu stolování na odděleních
- nenutit děti do jídla a snažit se to vysvětlit zdravotnickému personálu
- častěji zařazovat projekt „Zdravý úsměv“
- více informovat o zdravé výživě děti i rodiče

- dovybavit herny na odděleních hračkami
- domluvit se zdravotníky možnost půjčování hraček na pokoje o víkendech
- zapojovat do společných her rodiče

- hledat možnosti získání finančních prostředků (sponzoři, granty)
- pořídit nástěnku na chodbu DK, kde budou vystaveny práce dětí
- stále podporovat spolupráci a vzájemný respekt mezi učitelkami a zdravotnickým personálem
- podporovat kladné vztahy mezi pedagogy, dětmi a rodiči
- upevňovat optimistickou atmosféru na pracovišti
- zvyšovat zájem zřizovatele o existenci naší školy
- podporovat diskuzi a dialog v týmu
- změny na pracovišti předem konzultovat
- zlepšovat informovanost rodičů o činnostech naší školy
- na jednotlivých odděleních vyčlenit prostor, kde budou rodičům k dispozici propagační tiskopisy o činnosti naší školy
- prohlubovat spolupráci a komunikaci mezi učitelkami MŠ a ZŠ
- vzájemně se informovat o dětech předškolních i školních
- zvat představitele města a kraje na slavnostní akce MŠ
- více se zviditelňovat v regionálním tisku a rozhlasu

4. Hodnocení a výsledky

Co se nám zdařilo:

- Aktivně a pravidelně navštěvujeme vzdělávací přednášky, kurzy a semináře zaměřené na předškolní problematiku (NIDV, DVPP)
- každoročně se zúčastňujeme Hradeckých pediatrických dnů a přednášek sester i lékařů, tématicky zaměřených na nemoci dětí a možnosti jejich vzdělávání v naší škole
- v rámci Pediatrických dnů pořádá naše škola celostátní setkání pedagogů škol při nemocnici, kde si opakovaně vyměňujeme zkušenosti z praxe a řešíme problematiku těchto zařízení
- učitelky mateřské školy celoročně zapojují do činností a společných her i školní děti, což podporuje solidaritu, soucítění a spolupráci mezi různými věkovými skupinami dětí
- daří se nám vybavovat jednotlivé herny na nemocničních odděleních novými hračkami a pomůckami. Velmi se nám osvědčily společenské

didaktické hry Orchard toys. Pro děti dlouhodobě upoutané na lůžko, které mají omezené množství vnějších podnětů jsme pořídili terapeutický kinetický písek, vhodný pro rozvoj jemné motoriky a fantazie

- naše činnosti směřují ke zlepšení adaptace dětí na nemocniční prostředí, k odpoutání od myšlenek na vlastní nemoc a bolest a tím uspokojujeme jejich emocionální potřeby
- po konzultaci s lékaři chodíme s dětmi na procházky a na dětské hřiště v areálu Fakultní nemocnici
- v roce 2014 se na podnět naší školy podařilo vybavit na dětském oddělení ORL jídelnu novými stoly a židličkami tak, aby odpovídaly velikostí různým věkovým kategoriím
- stále zařazujeme projekt Zdravý úsměv, který jsme rozšířili o další projekty: Veselé zoubky a Zdravá pětka, spolupracujeme s naší základní školou a školní družinou na projektových dnech: Zdravý talíř a Já a můj volný čas a Zdravý životní styl
- zdravotníkům byl umožněn přístup k hračkám, které mohou dětem zapůjčit během víkendů a svátků, v době nepřítomnosti učitelek
- stále hledáme možnosti získávání finančních prostředků formou sponzorů a grantů
- podařilo se nám rozšířit výzdobu nástěnek dětskými pracemi, a to nejenom na chodbách Dětské kliniky, ale i na odděleních Ortopedie, Infekce a Interní klinice
- na některých odděleních se zlepšila spolupráce a vzájemný respekt mezi pedagogy a zdravotníky
- se změnou vedení naší školy se velmi zlepšily mezilidské vztahy a atmosféra na pracovišti
- v rámci slavností, svátků a oslav výročí školy zveme na tyto akce zástupce zřizovatele a města, členy vedení nemocnice i školské rady
- propagační a informační letáky naší školy jsou rodičům volně k dispozici v hernách na jednotlivých odděleních

- velmi se nám daří spolupráce s učitelkami ZŠ a vychovatelkami ŠD, vzájemně se informujeme o dětech, jejich zdravotním stavu a psychickém rozpoložení a konzultujeme jejich aktuální možnosti
- v rámci projektu Kačenka stůně zveme děti z městských mateřských škol do nemocnice na oddělení dětské ortopedie

Co se nedaří a na čem pracujeme:

- je potřeba více komunikovat s rodiči, kteří v nemocničním prostředí ne vždy ochotně spolupracují
- vzhledem k rozličnému zdravotnímu stavu dětí se nám ne vždy daří dostatečně zařazovat pohybové a relaxační aktivity
- nemůžeme příliš ovlivnit zařízení a vybavení heren a pokojů, které jsou majetkem nemocnice
- vzhledem k nízkému počtu učitelek naší MŠ a velkému počtu dětských oddělení jsme limitovány časem, který můžeme věnovat jednotlivým dětem
- nemůžeme dostatečně hodnotit výsledky vzdělávacích pokroků dětí, protože většinou nemáme zpětnou vazbu po odchodu dítěte z nemocnice

5. Závěr

Vzhledem ke specifčnosti naší školy, která nemá vlastní prostory, učebny a samostatné herny není v našich možnostech určité situace ovlivnit (počty dětí, věková skladba dětí, délka hospitalizace, uspořádání interiéru, vybavení nábytkem, složení jídelníčku, délka a kvalita spánku)

Zásadním prvkem je, že učitelky musí respektovat nařízení zdravotníků, protože zdravotnická péče je vždy na prvním místě.

Výchovně vzdělávací proces se většinou odehrává přímo na pokojích u lůžka dítěte, za naprosté absence soukromí, proto je nutná zvýšená míra empatie, porozumění a kreativity učitelky.

Na základě našich zkušeností a dlouholeté praxe ve škole při nemocnici jsme přijaly za svá tato pravidla:

Pravidla přístupu učitelky a komunikace s dětmi v nemocnici

- učitelka zachovává individuální přístup ke každému dítěti, má na paměti jeho zdravotní stav, specifické schopnosti, temperament, pracovní tempo
- nesrovnává děti
- promyšleně používá odměny, pochvaly, příkazu
- nechá dětem pocítit přirozený důsledek jejich jednání
- respektuje to, že dítě má právo odmítnout činnost
- nepodsouvá dětem pocity, které nemá
- neprovádí násilnou komunikaci (výslech, nucení k odpovědi)
- nehodnotí děti před kolektivem
- nezesměšňuje děti, neironizuje
- ví, že každé dítě má nějaké schopnosti, každé může být úspěšné
- umožňuje dítěti fyzický kontakt ví, že dítě uklidňuje, dodává mu sebedůvěru, pocit bezpečí
- má empatický přístup k dítěti
- respektuje soukromí dítěte
- nepřerušuje násilně hru
- snaží se uchovávat výsledky her a činností
- vytváří vztah k vlastní osobě poznáním svých zvláštností a odlišností a poznáním, že je normální lišit se od druhého

Pravidla jednání a komunikace učitelky s rodiči dětí v nemocnici

- k rodičům přistupuje jako partner, ne z pozice nadřazeného
- nepodává informace o zdravotním stavu dítěte
- nevyjadřuje se před rodiči o ostatních dětech
- zachovává diskrétnost
- řídí se zákonem o ochraně osobních dat
- nedává nevyžádané rady
- snaží se maximálně vyjít rodiči vstříc
- při rozhovorech s rodiči získává zpětnou vazbu o kvalitě své práce
- u dlouhodobých hospitalizací konzultuje s rodiči výchovné záměry a výsledky vzdělávání dítěte
- poskytuje rodičům informace o pokrocích ve vývoji a vzdělávání dítěte

Pravidla vzájemného jednání a komunikace mezi dospělými

- má právo svobodně vyjádřit svůj názor ,nesouhlas, hněv
- respektuje názor druhého

- má právo přiznat nevědomost, chybu
- mám právo na soukromí, nemusím se vyjadřovat k některému problému
- názor druhého si vyslechne v klidu a pozorně, neskáče nikomu do řeči
- má právo vyjadřovat se k věcem, které se týkají mé práce, mé osoby
- podává vždy pravdivé informace
- otevřeně se může vyjádřit k práci řediteky školy i ostatních zaměstnanců
- má příležitost prožít pocit uspokojení z práce a dobrého výsledku
- problémy řeší věcně, kultivovaně, efektivně
- v náročných situacích ochotně nabízí své síly

Prováděcí plán na rok 2015/2016

Září

Slavnostní zahájení školního roku 2015/2016 s besedou Městské policie -
Bezpečnost na cestě a v dopravě

Beseda *Zdravá pětka - Zdravý talíř*

Malíř *Jan Lušovský* – ve spolupráci s VZP maluje hospitalizovaným dětem
obrázky

Zdravý úsměv – preventivní program zaměřený na ústní hygienu a správné
životní návyky (H. Sedláčková)

Říjen

Seminář – *Psychogiena učitele MŠ aneb jak nepadnout*

Enviromentální výchova – projektové odpoledne *Co skrývá popelnice*

Kačenka stůně – projekt herní terapie pro děti z hradeckých mateřských škol,
kde se děti v reálném nemocničním prostředí seznamují s lidským tělem a
lékařskými nástroji, zkouší si na látkové panně některé lékařské úkony

Zdravý úsměv – preventivní program zaměřený na ústní hygienu a správné
životní návyky (H. Sedláčková)

Listopad

Pediatrické dny v Hradci Králové – setkání a výměna zkušeností učitelů škol při
zdravotnických zařízeních

Zdravý úsměv – preventivní program zaměřený na ústní hygienu a správné
životní návyky (H. Sedláčková)

Jiný kraj, jiný mrav – projektový den na téma uvědomění si odlišností mezi
děťmi

Prosinec

Mikulášská besídka – zpestření pobytu dětí v nemocnici

Vánoční dílničky – vytváření vánočních dekorací, zdobení pokojů v nemocnici

Zdravý životní styl – beseda na téma „*zdravé mlsání o vánocích*“

Zdravý úsměv – preventivní program zaměřený na ústní hygienu a správné
životní návyky (H. Sedláčková)

Leden

Zdravotní klauni – veselé odpoledne v nemocnici

Městská policie – *1. pomoc, jak se chovat bezpečně na cestách*

Zdravý úsměv – preventivní program zaměřený na ústní hygienu a správné
životní návyky (H. Sedláčková)

Malíř *Jan Lušovský* – ve spolupráci s VZP maluje hospitalizovaným dětem
obrázky

Únor

Loutky v nemocnici – pohádkové pásmo pro hospitalizované děti

Moje oblíbené jídlo – projektový den na téma správného stravování

Zdravý úsměv – preventivní program zaměřený na ústní hygienu a správné životní návyky (H. Sedláčková)

Březen

Veselé zoubky – preventivní program DM drogerie markt, kde je tématem správná péče o zuby a prevence vzniku zubního kazu. (E. Bubáková)

Dopravní výchova – beseda Policie ČR k předcházení úrazům a nehodám na cestách

Život v půdě, vodě, vzduchu – projektový den na podporu zdravého životního stylu

Duben

Kačenka stůně – projekt herní terapie pro hospitalizované děti a pro děti z hradeckých mateřských škol

Zdravý úsměv – preventivní program zaměřený na ústní hygienu a správné životní návyky (H. Sedláčková)

Veselé zoubky – preventivní program DM drogerie markt, kde je tématem správná péče o zuby a prevence vzniku zubního kazu. (E. Bubáková)

Květen

Veselé zoubky – preventivní program DM drogerie markt, kde je tématem správná péče o zuby a prevence vzniku zubního kazu. (E. Bubáková)

Lesní pedagogové – přednáška s cílem vypěstovat v dětech zájem o les, přírodu, naučit je vnímat všemi smysly, ukázat, jak lze o les pečovat a jak chránit les a tím pádem i své zdraví

Zdravý úsměv – preventivní program zaměřený na ústní hygienu a správné životní návyky (H. Sedláčková)

Základy první pomoci – beseda s policií ČR na téma první pomoci

Červen

Kačenka stůně – projekt herní terapie pro hospitalizované děti a pro děti z hradeckých mateřských škol

Zdravý úsměv – preventivní program zaměřený na ústní hygienu a správné životní návyky (H. Sedláčková)

Malíř Jan Lušovský – ve spolupráci s VZP maluje hospitalizovaným dětem obrázky